

Sveriges största kunskapsbank inom specialpedagogik

Vad gör SPSM?

Specialpedagogiska skolmyndigheten

- Vi arbetar för att barn, unga och vuxna ska nå målen för sin utbildning, oavsett funktionsförmåga.
- En likvärdig utbildning för alla.

En specialpedagogisk resurs

Vi bidrar med kunskap och kompetens till förskolors, skolors och vuxenutbildningens egna specialpedagogiska resurser.

Specialpedagogiskt stöd

Vi bidrar med kunskap och kompetens till förskolor, skolor och vuxenutbildningens egna specialpedagogiska resurser.

Vi har kunskap om

- individers lärande
- pedagogers arbete
- verksamhet och organisation.

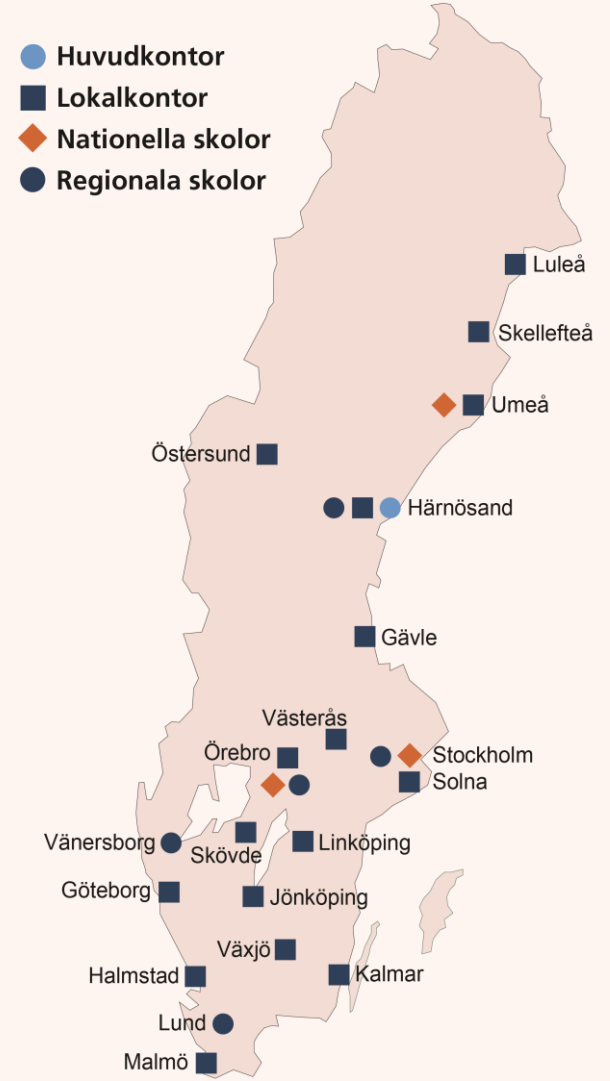

Våra fyra huvudgrenar

- Vi ger fördjupad kompetens, stöd och vägledning till professionella inom förskola och skola.
- Vi ser till att det finns tillgängliga och anpassade läromedel.
- Vi bidrar till att det finns ekonomiska resurser.
- Våra specialskolor utgår från elevernas behov och förutsättningar.

Vi finns i hela landet

- Totalt är vi cirka 1200 medarbetare fördelade på 20 orter.
- Varje år har vi tusentals uppdrag i förskolor, skolor och inom vuxenutbildningar i hela Sverige.

När du söker kunskap

- På vår webbplats www.spsm.se finns massor med kunskap, stödmaterial, information och inspiration.
- Ta del av kurser och aktiviteter över hela landet och via nätet.
- www.spsm.se/kurser

[Talade webb](#)
[Other languages](#)
[Logga in](#)

Sök på spsm.se Q

Funktionsnedsättning
Stöd
Läromedel
Kurser och aktiviteter

Mottagande av barn och elever från Ukraina

Här samlar vi vägledande information för dig som arbetar inom förskola eller skola och tar emot barn och ungdomar som flytt från Ukraina.

Aktuellt

[Jobbar du med utredning?](#)
15 september 2022 · Nytt

[Skolverket och SPSM om kvaliteten i skolan](#)
08 september 2022 · Nytt

[Forskningsutblick: För en god läro- och miljö för deltagare med funktionsnedsättning](#)
18 augusti 2022 · Nytt

[+ Visa alla](#)

Döv eller nedsatt hörsel	+
Dövblindhet, kombinerad syn- och hörselnedsättning	+
Förvärvad hjärnskada	+
Intellektuell funktionsnedsättning	+
Läs- och skrivsvårigheter	+
Matematiksvårigheter	+
Medicinska funktionsnedsättningar	+
Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)	+
Rörelsehinder och rörelsenedsättning	+
Selektiv mutism	+
Språkstörning	+
Synnedsättning	+

[Start](#) → [Funktionsnedsättning](#)

Foto Daniel Håkansson

Funktionsnedsättningar

En funktionsnedsättning kan ge konsekvenser för individens lärande.

Därför är valet av pedagogiska strategier, läromedel och andra lärvärtyg avgörande för elevens delaktighet i undervisningen. Hur man utformar den

[Talade webb](#) [Other languages](#) [Logga in](#)

[Funktionsnedsättning](#) [Stöd](#) [Läromedel](#) [Kurser och aktiviteter](#) [Skolalternativ](#) [Om oss](#)

Mottagande av barn och elever från Ukraina

Här samlar vi vägledande information för dig som arbetar inom förskola eller skola och tar emot barn och ungdomar som flytt från Ukraina.

Sök bland alla kurser och aktiviteter

Frukost- och lunchseminarier +

Teckenspråksutbildning för föräldrar +

Inspelade webinarier

[Start](#) → Kurser och aktiviteter

Kurser och aktiviteter

Här hittar du vår fortbildning i form av nätbaserade kurser, webinarier och andra aktiviteter.

Här kan du söka bland alla våra kurser och aktiviteter. Filtrera din sökning genom att specificera målgrupp, typ av aktivitet eller funktionsnedsättning. Det gör att du lättare kan hitta det som intresserar just dig.

Kommande aktiviteter

19 måndag, september 2022 – **18** fredag, november 2022
[Kombinerad syn- och hörselnedsättning, förvärvad dövblindhet](#)
 SPSM Fortbildning Rektor, Rektor förskola, Förskollärare, Lärare,

Fortbildning

Här loggar du in för att nå de kurser och aktiviteter som du är anmäld till. Välkommen!

- [Logga in till dina kurser och aktiviteter](#)

Kurser och aktiviteter för vårdnadshavare

30 fredag, september 2022
[Kurs för vårdnadshavare](#)
[Förskoleklass – åk 3,](#)
[Nybörjare punktskrift](#)
[Kurs för vårdnadshavare](#)

Stöd

Stödpaket och stödmaterial

Talande webb

SPSM

Sök på spsm.se

Funktionsnedsättning **Stöd** Läromedel Kurser och aktiviteter Skolalternativ

Mottagande av barn och elever från Ukraina

Här samlar vi vägledande information för dig som arbetar inom förskola eller skola och tar emot barn och ungdomar som flytt från Ukraina.

Aktuellt

[Jobbar du med utredning och mottagning?](#)
15 september 2022 · Nyheter

[Skolverket och SPSM flyttar ihop för att förbättra kvaliteten i skolan](#)
08 september 2022 · Nyheter

[Forskningsutblick: Folkhögskolan som miljö för deltagare med högfungerande](#)
18 augusti 2022 · Nyheter

+ [Visa alla](#)

DATE lärmaterial

Mentorshandboken

Studiepaket AKK

Studiepaket dubbla läroplaner

Studiepaket Läs- och skrivsvårigheter F-3

Studiepaket NPF

Studiepaket placerade barn

Studiepaket språkstörning

Studiepaket systematik för tidiga stödinsatser

Studiepaket vuxen

Stödmaterial elevhälsa

Stödmaterial förskola

Stödmaterial hörselnedsättning

Stödmaterial matematiksvårigheter

Särskilt stöd till nyanlända elever

<https://www.spsm.se/stod/stodmaterial/>

Studiepaket Vuxenutbildningen – Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med funktionsnedsättning

- Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med funktionsnedsättning. Övergripande information.
- Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med adhd.
- Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med autismspektrumtillstånd.
- Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med lindrig utvecklingsstörning.
- Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi
- Att göra studiesituationen tillgänglig för vuxna med psykisk ohälsa.

Tillgänglig utbildning

Start → Stöd → Tillgänglighet

Foto Daniel Håkansson

Värderingsverktyg
för en tillgänglig utbildning.

Tillgänglig utbildning

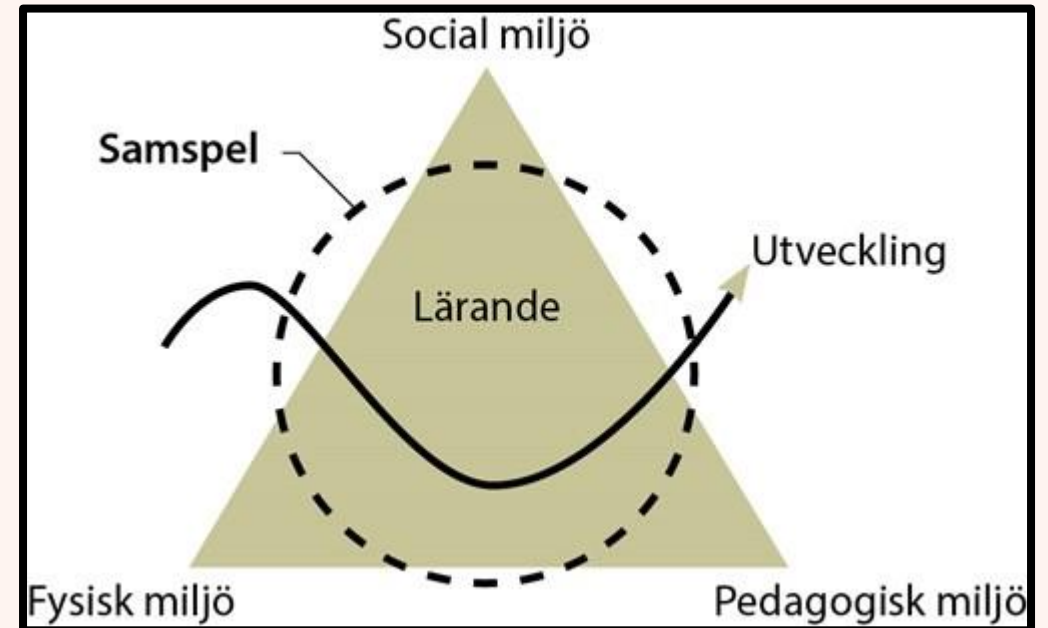
Tillgänglighet när det gäller förskola och skola, handlar om att alla barn och elever ska ges tillgång till och möjlighet att ta del av lärande och gemenskap i hela lärmiljön.

Den 1 januari 2015 skärptes Diskrimineringslagen som numera klassar bristande tillgänglighet i alla skolformer som diskriminering. Bestämmelserna innefattar såväl undervisning som lokaler.

Handledning

Handledning till
Värderingsverktyg för
tillgänglig utbildning

Delaktighet

[Start](#) → [Stöd](#) → [Delaktighet](#)

Delaktighet

Delaktighet handlar om att vara en del i en aktivitet, ett sammanhang eller en relation. I förskolan och skolan kan delaktighet handla om vara del i ett gemensamt lärande i en undervisningssituation eller att ges förutsättningar att vara delaktig i kamratgemenskapen.

Begreppet delaktighet används i betydelsen "att vara en del av", vilket omfattar mer än till exempel enbart inflytande. Delaktighet har även innebörden av att höra till, både i betydelsen av en egenupplevd känsla och att faktiskt ges förutsättningar till att finnas med i samma aktiviteter som andra i gruppen.

Delaktighet handlar också om [barn och ungas rätt att uttrycka sin mening, bli lyssnad på och till inflytande](#).

Betydelsen av delaktighet

Delaktighet, i motsats till utanförskap, är något som generellt främjar välmående. Sambandet mellan upplevd delaktighet - välmående och lärande är sedan en tid väl etablerat. Skollagen, barnkonventionen, forskning och olika studier pekar på betydelsen av barns delaktighet, både när det gäller måluppfyllelsen i skolan, rätten till inflytande och elevernas

Läs mer på elevsidorna

Alla som går i skolan har rätt till en bra skoldag. [På elevsidorna finns information riktad till barn och unga om elevers rättigheter i skolan](#). Här kan du också ta del av filmer och elevers egna berättelser.

Lästips om delaktighet

[Delaktighet - ett arbetssätt i skolan](#)

Att uppleva och känna delaktighet är en förutsättning för lärande och utveckling. Erfarenheter visar att särskilt elever med

Funktionsnedsättning

Stöd

Mottagande av barn och elever från Ukraina

Här samlar vi vägledande information för dig som arbetar i skola eller skola och tar emot barn och ungdomar som flytt från Ukraina.

Kriget i Ukraina	+
Specialpedagogiskt stöd	+
Bidrag	+
Delaktighet	+
Elevhälsa	+
Stödmaterial och studiepaket	+
För dig som är elev	+
European Agency	+
Forskning och utveckling	+
Fråga en rådgivare	+
För dig som är vårdnadshavare	+
Inkluderande utbildning	+
Lagar och rättigheter	+
Tillgänglighet	+
Undervisning på distans	+
Vuxenutbildning	

[Start](#) → [Stöd](#)

Stöd

Du får stöd hos oss så att du kan ge stöd till barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning. Här berättar vi mer.

Fråga en rådgivare

Ställ egna frågor eller läs publicerade frågor och svar via vår tjänst Fråga en rådgivare. Ring oss eller skicka in din fråga!

Specialpedagogiskt stöd

Du kan få stöd i att utveckla arbetsätt och tillgängliga lärmiljöer för barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättning.

Bidrag

Vi har flera olika sorters bidrag som du kan söka. Välkommen med din ansökan!

[Stödmaterial och studiepaket](#)

Fråga en rådgivare

[Fråga en rådgivare](#), kundtjänsten inom specialpedagogik!

[Skicka in din fråga om specialpedagogik till oss.](#)

Du kan även [leta bland redan publicerade svar.](#)

Hittar du inte svar din fråga är du välkommen att ringa oss på telefonnummer: 010 473 60 00.

Öppettider:

- Måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar klockan 9.30 - 11.30
- Torsdagar klockan 13.00 - 15.00

Fler kontaktvägar till vår myndighet hittar du på sidan [Kontakta oss.](#)

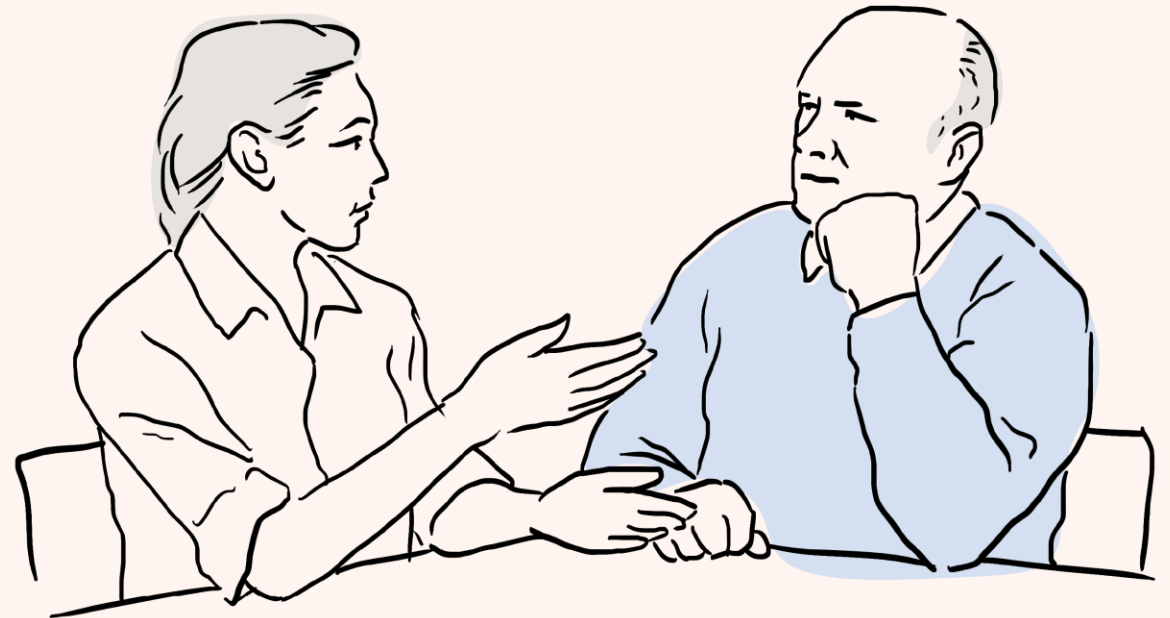
När du har frågor

- I tjänsten Fråga en rådgivare svarar experter på frågor om pedagogiska konsekvenser av en funktionsnedsättning.
- Sök bland hundratals besvarade frågor, eller ställ en egen.
- www.spsm.se/fragaenradgivare

När du behöver ett nära och fördjupat stöd

- Du får specialpedagogisk rådgivning utifrån din förskola eller skolas behov.
- Utifrån individers lärande, professionens arbete, verksamhet och organisation.
- I samverkan med resurserna som finns inom den egna verksamheten.
- www.spsm.se/specialpedagogisktstod

Att söka Specialpedagogiskt stöd

- Förfrågan
- Orientering/ behov
- Överenskommelse / Mål
- Insats
- Utvärdering

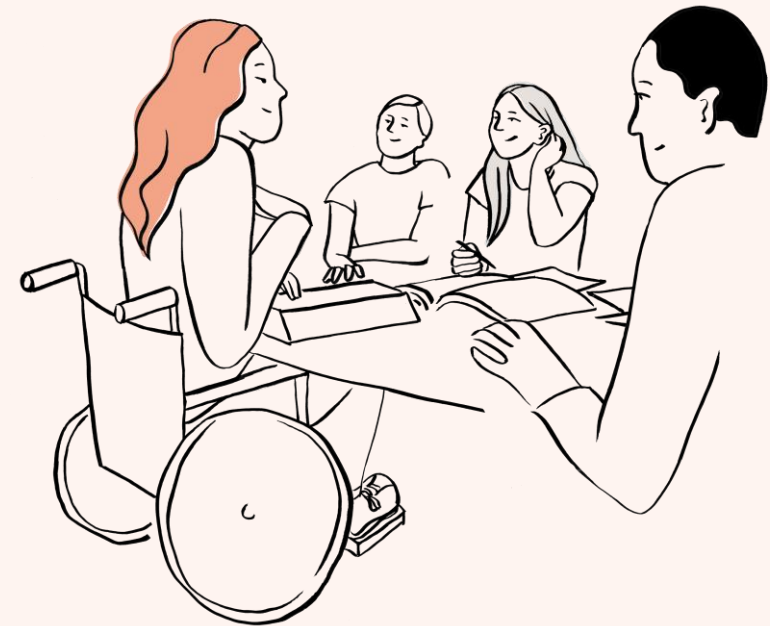
Resurscenter RC

När du behöver ett nära och fördjupat stöd

Vi gör specialpedagogiska utredningar där vi kartlägger elevens förutsättningar, lärmiljö och skolsituation.

För barn och elever som

- har synnedsättning med eller utan ytterligare funktionsnedsättningar
- är döva eller har hörselnedsättning kombinerad med utvecklingsstörning
- har dövblindhet
- har grav språkstörning.

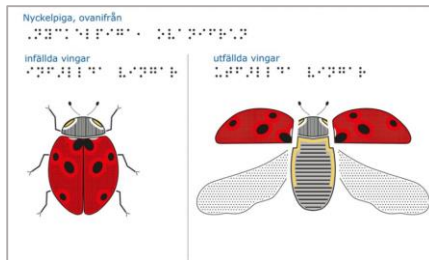
Vårt läromedelsuppdrag

”...Myndigheten ska främja och informera om tillgången till läromedel för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Myndigheten får utveckla, anpassa, framställa och distribuera sådana läromedel i den utsträckning behoven inte kan tillgodoses på den kommersiella läromedelsmarknaden.”

Ur instruktion för Specialpedagogiska skolmyndigheten

Vi kompletterar utbudet av läromedel genom utveckling och produktion för...

1

...Elever med synnedsättning. Vi producerar läromedel, men anpassar också läromedel från andra förlag.

2

...Elever som använder teckenspråk eller behöver stöd i läromedel på grund av hörselnedsättning

3

...Elever med rörelsehinder, kognitiv funktionsnedsättning och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och språkstörning

4

...Elever som behöver tecken som alternativt eller kompletterande kommunikationssätt, för sin språkutveckling, främst inom Bliss, Pictogram och Tecken som AKK (TAKK)

När du söker tillgängliga läromedel

- Hitta läromedel är en kostnadsfri söktjänst på webben.
- Tusentals utvalda och granskade läromedel för barn, unga och vuxna med olika behov.
- www.spsm.se/hittalaromedel

När utvecklingsinsatser kräver resurser

- Ansök om bidrag, till exempel till utvecklingsprojekt och analyser.
- www.spsm.se/bidrag

Utvecklingsprojekt

Start → Stöd → Bidrag → Skolor och förskolor → Utvecklingsprojekt
 → Utvecklingsprojekt för barn och elever med funktionsnedsättning

Utvecklingsprojekt för barn och elever med funktionsnedsättning

Bidraget går till utvecklingsprojekt och analyser som syftar till ökad måluppfyllelse eller ökade kunskaper om olika pedagogiska arbetssätt för barn och elever med funktionsnedsättning.

Frågor om ansökan eller redovisning? Kontakta oss!
 E-post: sis@spsm.se
 Telefon: 010-473 60 51

[Bidragsportalen](#)
[Välkommen med din ansökan](#)

Projektkompassen
[Specialpedagogiska skolmyndigheten har tagit fram en projektkompass som kan hjälpa dig som vill ansöka om utvecklingsprojekt.](#)

Innehåll

- Vem kan söka
- Bidrag
- Innan du ansöker
- Ansökan
- Så bedömer vi er ansökan
- Beslut
- Redovisning
- Använd vår logotyp
- Inspirerande exempel
- Projekt som fått bidrag

- [Utvecklingsprojekt kopplade till kurs inom vuxenutbildningen, Specialpedagogiskt perspektiv på Vuxenutbildningen, nätkurs 11v.](#)
- [Utvecklingsprojekt för barn och elever med synnedsättning eller blindhet](#)

[Utvecklingsprojekt för barn och elever med funktionsnedsättning \(spsm.se\)](#)

Lika värde

Tidningen Lika värde

Med tidningen vill vi inspirera förskolor och skolor att utveckla en tillgänglig lärmiljö. Artiklarna berättar om personer och verksamheter som på olika sätt fått stöd av Specialpedagogiska skolmyndigheten i sitt arbete.

- [Här kan du prenumerera och ladda ner tidningen.](#)
- [Ladda ner det senaste numret](#)

Tidningen är kostnadsfri.

Artiklar

Tidningen Lika värde har fokus på [specialpedagogik och funktionsnedsättningar](#). Den är [kostnadsfri](#) och kommer [ut fyra gånger om året](#).

Ladda ner det senaste numret

[Lika värde nr 2](#) har temat [Språk och kommunikation](#). [Här kan du ladda ner tidningen.](#)

Podden Lika värde

I podden förklarar, fördjupar och diskuterar vi specialpedagogik och ger goda råd till dig som arbetar i eller har barn som går i förskolan och skolan.

Här samlar vi alla poddavsnitt och de är datummärkta efter det datum de släpptes. Det senaste hittar du överst på sidan. Tänk på att innehåll och inte minst begrepp kan förändras över tid.

Avsnitt 79: Bedömning av kunskaper hos elever med selektiv mutism

Tredje och sista avsnittet om selektiv mutism. I det här samtalet utgår vi från äldre elever med selektiv mutism, om hur du som pedagog man kan jobba med bedömningsituationen hos de här eleverna. Om vikten att ge ett bra stöd och så bra det går också bedöma deras kunskaper. Deltar gör Liselott Glassel och Annette Ekenberg, båda rådgivare på SPSM. Samtalsledare är Erika Bergman, pressekreterare på SPSM.

Avsnitt 78: Att möta barn och yngre elever med selektiv mutism

Vilka pedagogiska strategier behöver man ha för att möta barn som går i förskolan och de tidiga skolåren med diagnosen selektiv mutism? I det här avsnittet pratar Erika Bergman med gästerna Anna Grape och Monica Einarsson, båda rådgivare på SPSM, om just detta. Det här är det andra av tre avsnitt om selektiv mutism.

[Ladda ner avsnitt 78.](#)
[Lyssna på avsnitt 78 på Spotify.](#)
[Lyssna på avsnitt 78 på Apple](#)

Vänta inte – använd oss!

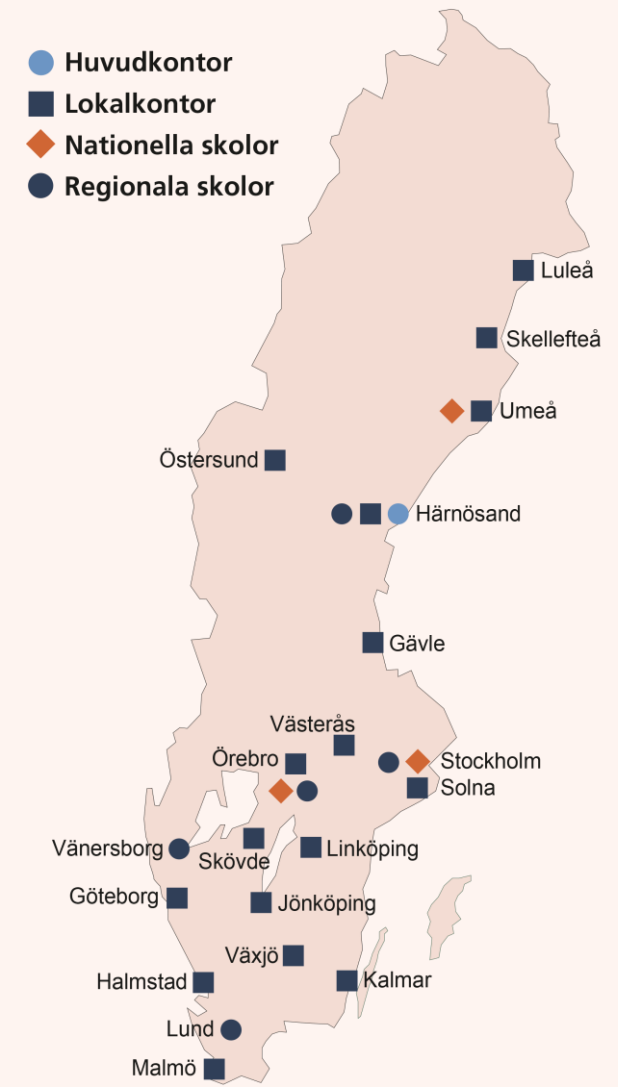
www.spsm.se

Telefon 010 473 50 00

Texttelefon 010 473 68 00

När du vill ha regelbunden information

- Följ oss i sociala medier.
- Prenumerera på nyhetsbrev och vår tidning Lika värde.
- www.spsm.se/foljoss

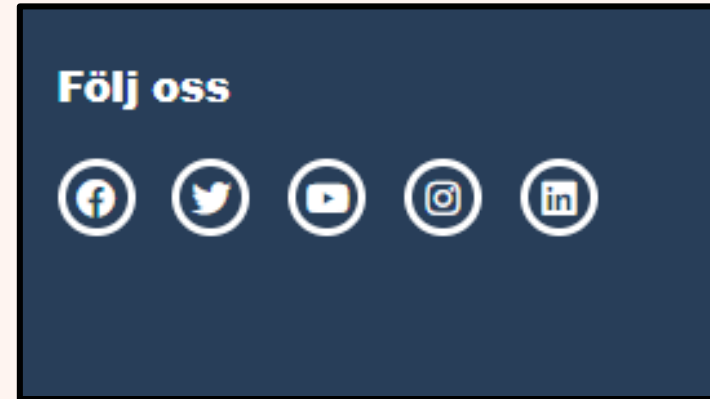
Frågestund och avslut

- [Inspirerande exempel på utvecklingsprojekt \(spsm.se\)](https://spsm.se)
- NPF-säkring av vuxenutbildningen i Partille kommun

Annalotta Mårland

<https://youtu.be/VVsw3p96dFc>

Hemsidan

Jenny-Anne Timåker, jenny-anne.timaker@spsm.se

Eva-Lisa Andersson, eva-lisa.andersson@spsm.se

SPSM